

Revolucija v Boliviji začetek političnih kriz?

Namesto Estenssora je prevzel vodstvo republike podpredsednik Barrientos. Ni še jasno, kako smer bo ubral v zunanji politiki.

LA PAZ, Bol. — Sedanja revolucija v Boliviji je potekala po običajni formuli. Predsednik Estenssoro se je tekoma leta zameril ravno tistim političnim silam, ki so ga leta 1952 spravile potom revolucije na oblast; od bil je od sebe vso politično opozicijo in jo deloma pogoltnil v pregnanstvo.

Odbil je od sebe državne uradnike, ker jih je preslabo plačal. Solsko osebje je celo začelo s štrajkom, ki ga je Estenssoro zatrl. Zato so začeli rogoviliti proti njemu študentje, njim so se kmalu pridružili še rudarji v rudnikih za kositer. Na deželi so se začeli nemiri med indijanskimi kmeti. Vojaščina ni mogla trpeti vsega tega in je potegnila s podpredsednikom Barrientosom, ki je "njen" človek. Je bil namreč poveljnik vojnega letalstva, predno je postal podpredsednik. Razume se, da tudi bivši podpredsednik in voditelj socialistov Lechin ni miroval. Tako se je v par tednih združilo v eno fronto vse, kar je bilo proti Estenssoru. Moral je bežati.

Revolucija ni zahtevala preveč žrtve in prelivanja krvi, pomeni pa začetek novih političnih kriz v Boliviji. Oblast je prevzel podpredsednik Barrientos, poveljnik narodne obrambe general Obando pa je dejanski gospodar položaja. Kako se bosta oba generala trpela, tega nihče ne ve. Uganka so tudi nekateri drugi oficirji, ki bi radi imeli nekaj koristi od nove vojaške diktature.

Naše državno tajništvo ni računalo s tako hitrim potekom revolucije in ni novega režima nič kaj veselo. Estenssoro je bil res diktator, toda v zunanji politiki je bil na naši strani. V tajništvu se bojijo, da bo sedaj imel znani levičar Lechin velike vpliva, kajti nova diktatura se ne bo mogla kar prvi dan spreti z delavskimi organizacijami, ki jih vodi ravno Lechin. Vendar se tajništvo noče prehiteti s svojo končno sodbo o novem režimu. Ni mu še jasno, katere politične sile bodo v njem prevladale.

Naše moderne bombnike so umaknili iz Vietnama

WASHINGTON, D.C. — Naša narodna obramba je kar na tistem odpoklicala iz Vietnama vse naše moderne težke bombnike. Poslala jih je na Filipine, da bodo takoj pri rokah, ako bodo potrebni. Nadomestila jih bo s starejšimi, toda samo na tistih vojaških letališčih v Vietnamu, ki se ji bodo zdela dosti varna.

— Maščoba ostane v žlezcuh dalj kot katerakoli druga hrana.

Vremenski
prerok
pravi:

Večinoma sončno in topleje. Najvišja temperatura 60.

Novi grobovi

Anna Sustersic
V petek zjutraj je preminula nagle smrti Mrs. Anna Sustersic (Rot), 13404 Astor Avenue, West park, stara 71 let, doma s Koroskega. Soproj ji je umrl pred štirimi leti. Zapuška otroke: Jacka, Ann Zalar, Franka, Olgo Komora, Christino, Edwarda, Philipa in Jeanetto Gulliford, 19 vnukov in vnukinj, brate Antona, Josepha in Louisa Rot in sestro Louiso Rot (vse v Jugoslaviji). Pogreb bo danes, v ponedeljek, ob devetih dopoldne iz cerkve Oznanjenja (Annunciation) na W. 130 St. na Holy Cross pokopališče.

Matthew Kajfez St.
Zadet od srčne kapi je umrl v Huron Rd. bolnišnici 67 let stari Matthew Kajfez st. z 1117 E. 169 St. Bil je vdovec, soproga Mary, rojena Schaffer, je umrla leta 1961. Zapuška otroke: Mimi Haller in Matta ml., 6 vnukov in vnukinj, eno pravnujko, sestro Katherine Jaksic in več drugih sorodnikov. Rojen je bil v vasi Fara na Kočevskem, kjer zapuška sestro Mary in Anno. V Ameriki je bil 51 let. Bil je član Društva Cleveland št. 126 S.N.P.J. Zadnji dve leti je bil v pokoji; poprej je bil zaposlen pri Commercial Auto Body Co. Pogreb bo v sredo zjutraj ob 8.15 iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob devetih, nato v družinski grob na All Souls pokopališču v Chardonu, Ohio.

Anton Smoley
Zadet od srčne kapi je umrl na obisku v Smarje Sap pri Ljubljani 80 let stari Anton Smoley (Smole). Bil je vdovec, soproga Mary, roj. Permac, je umrla leta 1958. Tukaj zapuška otroke Antonio Quate, Mary Eldridge (Florida) in Josepha W.; 6 vnukov in vnukinj in 4 pravnuke, v Jugoslaviji pa sestre Mano in Roso Smole in Ano Ferbezar. V Ameriki je bil 50 let. Zadnja štiri leta je bil štirikrat na obisku v domovini. Bil je v pokoji 15 let. Poprej je vodil mesnico Smoley's Meat Market na 506 E. 152 St. dolgo let. Z letalom bo truplo prepeljano v Cleveland v Želetov pogrebni

zavod na 458 E. 152 St. in bo jutri ob sedmih zvečer položeno na mrtvaški oder. Pogreb se vrši v sredo ob 10. uri dopoldne samo za družino in sorodnike. Pokopan bo po svoji želji poleg soproge na Highland Park pokopališču. Družina prosi namesto vencev darove v namen Doma za ostarele na 18621 Neff Rd.

Albin Proprotnik
Sinoči je umrl v Euclid Glenville bolnišnici Albin Proprotnik z 21751 Miller Avenue. Pogreb ima v oskrbi Grdinov pogrebni zavod na Lake Sh. Blvd.

Za potne liste jim je več kot za neodvisnost!

SALISBURY, J. Rod. — Te dni glasujejo beli priseljenci v Južni Rodeziji, ali hočejo doseči neodvisnost od Anglije tudi brez sporazuma z angleško vlado. Večina je seveda za neodvisnost za vsako ceno, toda to velja samo za glasovanje. V resnici je pa zadeva drugačna.

Angleška vlada je zagrozila, da bodo vsi prebivalci sedanje kolonije Rodezije zgubili angleško državljanstvo in s tem tudi pravico do angleških potnih listov, ako se bodo odločili za neodvisnost brez sporazuma z Anglijo. Posledica te grožnje je neverjeten naval na angleški konzulat v Salisbury za potne liste. Vsak beli priseljenec, ki zna misliti, želi imeti zase in za svojo družino angleški potni list, "ker se ne ve, kaj vse se utesne zgoditi".

Moskva kupila v Angliji žganje in likerje za denar

LONDON, Ang. — Moskva je tudi v časih najhujših besednih bojev s svobodnim svetom rada živela v mirnem sožitju z angleškimi likerji in ostalimi žganimi pijačami. Ni jih pa hotela plačevati z denarjem, jih je kar zamenjavala s svojo vodko.

Sedaj je naročila brzojavno za takojšnjo dobavo 2,000 zabojev samega kvalitetnega blaga in ga plačala v gotovini. Račun je znašal nad \$28,000. Tovariši ga bodo najbrže rabili za sedanje praznovanje oktobrskih revolucije.

Čombe bi rad čim prej zasedel Stanleyville

Vladne čete s predhodnicami belih najemnikov prodirajo od dveh strani proti središču levičarskega upora v Kongu.

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Kongoški ministrski predsednik Čombe je na hud pritisk Belgije in naše dežele organiziral udarno akcijo proti kongoškim upornikom, posebno pa proti njihovim "prestolici" Stanleyville, kjer imajo uporniki kakih 800 "belih talcev," med njimi največ Belgijcev in okoli 60 Amerikancev, v svojih rokah. Diplomate v Leopoldvillu se bojijo, da bi uporniški divjaki utegnili zadnji trenutek pomoriti vse bele talce, predno bi morali zapustiti Stanleyville. Da so sposobni za tako divjanje, so pokazali v malem mestu Kibombo; tam so umorili tri bele priseljence par ur predno so Čombejevi najemniki mesto osvobodili.

Čombejeve čete prodirajo sedaj z vsa hitričo ob reki Lulua, ki je pritok reke Kongo. Kibombo so že zasedle, mesto Kindu imajo najbrže že v rokah. So še samo 280 milj od Stanleyville. V Leopoldvillu upajo, da bodo tudi to mesto zasedle začetkom tega tedna.

Prodiranje proti Stanleyville se vrši namenoma od juga, da bi namreč uporniki ne dobili nobene prilike, da se umaknejo proti jugu ali vzhodu v sosednje afriške republike, posebno v Burundi in Ugando.

Španci bodo sami gradili vojne ladje

WASHINGTON, D.C. — Španija je hotela naročiti v Angliji par vojnih ladij. Angleži so to odklonili že pod konservativno vlado, nova delavska vlada pa se je naravnost izizvalno postavila proti vsakemu naročilu od Franca.

Španci so nato mislili, da bi kupili vojne ladje v Ameriki, pa so se končno sporazumeli, da jih bodo gradili sami, ameriški strokovnjaki pa jim bodo pomagali z nasveti. Amerika bo preskrbela tudi vso potrebno opremo za te ladje.

AFRIKANEC ISČE REŠITEV VPRAŠANJA DOLGOV Z. N.

Zastopnik afriške Nigerije pri ZN Adebo, načelnik skupine, ki skrbi za financiranje mirovniških akcij ZN, je v osebnih pismih prosil predsednika Johnsona, predsednika vlade SZ Kosygina, predsednika Francoske republike De Gaulle in predsednika vlade Vel. Britanije H. Wilsona, naj skušajo v miru najti rešitev spora o plačevanju računov in dolgov ZN.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Jesensko zasedanje glavne skupščine ZN se bliža kljub dvakratni odložitvi. Vprašanje dolgov, ki jih imajo pri ZN Sovjetska zveza in njeni sateliti, postaja pereče, ko vlada Združenih držav izjavlja, da ne bo v bodoče plačevala svojih prispevkov Združenim narodom, če bodo ti pustili Sovjetski zvezi in satelitskim državam pravico glasovanja, dasi so ZN dolžni svoje prispevke za preko 2 leti. Ustava ZN določa, da vsaka članica, ki je na dolgu za svoj prispevek preko 2 let, izgubi volivno pravico. Združene države zahtevajo, da se ta določba izvaja neoziraje se na levo ali desno.

Nigerijski poslanik še ni dobil od nobenega štirih velikih odgovora na svoje osebno posredovanje. Sovjetska zveza vztraja med tem na stališču, da Združenim narodom ni nič dolžna, ker določitev kritja stroškov akcije ZN na Bližnjem vzhodu in v Kongu ni bila izvedena na "zakonit način" v Varnostnem svetu, ampak v glavni skupščini. V Moskvi izjavljajo, da bodo zapustili Združene narode, če jim bo glavna skupščina vzela volivno pravico. Združeni narodi, tudi azijske in afriške države, se zavedajo predobro, da ta mednarodna organizacija ne bo obstojala dolgo, če ji odreče finančno podporo Amerika. Zato se trudijo, da bi preprečili neposredni spopad stališč Amerike in Rusije v vprašanju dolgov in volivne pravice na samem zasedanju glavne skupščine.

Nova sajgonska vlada ima že prve dni sinolo

SAJGON, J. Viet. — Proti novi sajgonski vladi je javnost začela protestirati že takoj potem, ko je prisegla. Z njo niso zadovoljni sajgonski politiki, kajti ministrski predsednik Huong je sestavljal svoj kabinet iz upravnih strokovnjakov in ne iz politikov. Protestom politikov so se pridružili še protesti dijakov, ki tudi niso primerno zastopani v vladi. Vsaj trdijo tako. Nezadovoljne z novo vlado so tudi nekatere organizacije budistov in katolikov. Vsi trdijo, da Huong "ni vpošteval politične stvarnosti." Naše poslaništvo skuša tolažiti nezadovoljne činitelje sajgonske javnosti.

Naše poslaništvo je doživelo še drugo presenečenje. 30 dobro oboroženih rdečih gverilcev je vdrl v vas An Khanh, ki leži komaj 1,000 jardov od palače poslaništva, toda lahko so mirno odšli. Gverilci so hoteli ugrabiti nekega državnega uradnika, kar se jim pa ni posrečilo. Cilja niso dosegli, toda lahko so mirno odšli. Gverilci so verjetno hoteli tudi pokazati našemu poslaništvu, da lahko pridejo v njegovo bližino brez posebnih naporov.

Slave o poletu na Luno

LONDON, Vel. Brit. — Angleži radi stavijo, zato je tam to velik posel in posebna podjetja, ki se ukvarjajo samo s stavami. Eno takih, najbolj znanih v vsej deželi je William Hill, Ltd.

Slabo so se odrezale kandidatinje. Bilo jih je nad 20, izvoljenih je pa samo 10. Vse so kandidirale za predstavniki doma. Par novih kandidatov za senat sploh ni prišlo resno vpoštev.

Johnson je dobil čestitke v vsega sveta, samo iz rdeče Kitajske ne. Rdeči Kitajski so seveda sledili njeni sateliti. Moskva in njeni sateliti so pa poslali kar simpatične čestitke.

Za Goldwaterjem je žalovala v Amherstu blizu našega mesta neka njemu res vdana volivka na svoj način: razobesila je pred svojo hišo našo narodno zastavo, toda obrnjeno navzdol. Policija jo je opozorila, da to ni dovoljeno po predpisih, ako ni dan povod "nujnosti." Volivka pa je rekla, da že sama ve, da je ta trenutek zanjo še nekaj več kot nužnost.

Prav nobenega vpliva na volitve pa ni imela ne kitajska atomska bomba ne sprememba režima v Moskvi.

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Klub upokojencev na Holmes Avenue ima v sredo, 11. nov., ob dveh popoldne sejo v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Vabljeni tudi oni, ki še niso člani.

Podr. št. 25 SZZ ima nočjo ob sedmih sejo. Tajnica bo pobirala ašesment od 4.30 dalje.

Jutri, v torek, ima Društvo Danica št. 11 SDZ ob 7.30 zvečer sejo.

Visoka starost —

Mrs. Julia Makše bo 13. nov. dopolnila 80 let. Rojena je bila v Loškem potoku in je služila v prvi svetovni vojni kot ženska-vojak v oficirskem koru avstrijske vojske. Mož ji je umrl pred 38 leti, sin in dve hčeri sta poročeni in imajo 11 otrok. Mrs. Julia Makše je kljub letom še trdna in hodi vsak dan na delo. Čestitamo in ji želimo še mnogo let zdravja in zadovoljstva!

Dodatek k zahvali —

V zahvali za pok. Mary Rozanc je po pomoti izpadla zahvala "teti Rozi Vatovec in družini, 10801 Prince Avenue. Naj prizadeti oprostite.

Erhard išče novega zunanje ministra

BONN, Nem. — General de Gaulle je dobil razburkal evropske politične duhove, posebno v Nemčiji. Tam sta dve struji, ena, ki jo vodi Adenauer in ki skuša braniti generalovo politiko, druga, ki jo vodi dr. Erhard, pa ne misli kapitulirati pred Parizom. V tem boju med obema strujama igra osebnost nemškega zunanje ministra veliko vlogo. Najmanj, kar mora politika zahtevati od njega, je to, da mora biti zdrav. Sedanjemu nemški zunanji minister dr. Schroeder pa to ni, dasi ravno se ne da točno dognati, koliko je njegova bolezen diplomatskega značaja.

Vsekakor pa dr. Erhard misli na naslednika. Ker med svojimi sodrujki ne more najti primerne osebnosti, se bo najbrže odločil za dr. Hallsteina, ki je sedaj recimo ministrski predsednik Evropske gospodarske skupnosti. V Bonnu trdijo, da so razgovori med Erhardom in Hallsteinom v teku in da bodo kmalu ugodno zaključeni.

Premirje v Jemenu že v veljavi

BEIRUT, Libanon. — Delekatje jemenske uporniške kraljevske armade in republikanske vlade so se v Erkrutu v Sudanu sporazumeli o pogojih premirja, ki je včeraj stopil v veljavo.

Domenili so se tudi, da bodo 23. novembra sklicali "v nekem jemenskem" mestu zastopnike obeh nasprotnikov, da se dogovorijo o končni obliki premirja. Sestanka se bo udeležilo okoli 170 verskih in vojaških, pa tudi plemenskih poglavarjev. Zato so sestanku dali tudi ime "narodni kongres." Da ne bodo prišli v skušnjava, da bi kar na kongresu ustvarili novo fronto, se bosta udeležili sestanka tudi egiptovska in savdska delegacija, ki bosta skušali vplivati na razburjenje duhove.

Načrt je torej lep. Škoda bi bilo, ako bi ga pokvarila arabska domišljija in nič manjša vročernost.

Zadnje volitve razjasnile nekaj zanimih problemov

CLEVELAND, O. — Zadnje volitve so dale odgovor tudi na nekatera vprašanja, ki so dolgo mučila našo politično javnost.

Republikanci so na primer trdili, da imajo v svojih vrstah neko "skrito rezervno" volivcev, ki ne gredo nikoli volit, pa se vendarle pokažejo na voliščih, kadar smatrajo, da je za njihovo stranko prišla nevarna doba, ali pa takrat, kadar bi stranka dobila res svoj političen program, ki ne bo samo prepis demokratskega. B. Goldwater je stranki prodal tak program na konvenciji, toda ta program ni zvalil republikanske rezerve na volišča.

Tekom volivne kampanje smo se tudi lahko pričepali, da kampanja ostane živahna tudi takrat, kadar zunanja politika ni vključena v volivne boje. Edino Južni Vietnam je tu pa tam prišel v debato, drugi problemi zunanje politike so bili potisnjeni v kot. Demokratje tudi niso bili deležni očitka, da je njihova stranka vojna stranka. "Trumanova vojna" ni dobila nobene naslednice. Nihče ni demokra-

tom očital "Johnsonove vojne" v Vietnamu.

V notranji politiki so volitve pomenile rojstvo republikanske stranke na jugu. Republikanci so se tam kar dobro uveljavili, dobili so tam celo nekaj novih republikan. kongresnikov. Seveda niso pobijali demokratskega stališča, trdili so samo, da bodo demokratski program boljše izvajali kot njihovi nasprotniki. Južne države so s tem dobile dvo-strankarski sistem. Ali ga bodo obdržale, je težko reči, toda začetek je storjen.

Boj za in proti civilnim pravicam je zelo malo vplival na potek volivne kampanje. V tem pogledu se ni uresničilo nobeno med mnogimi prerokovanji, ki so vsa napovedovala izgrede in nemire, kakor hitro bo prišel čas volitev. Še bolj zanimiv je pa pojav, da volivci niso kaznovali nobenega senatorja ali kongresnika, ako je preje glasoval za zakon o civilnih pravicah. Če so na jugu nekateri zagovorniki zakona o civilnih pravicah pogoreli, je treba razloga iskati drugje, ne pa v sporu zaradi civilnih pravic.

Izredno močno se je pa uveljavilo načelo, da ni nič pregrešnega, ako volivec voli kandidate z obeh volivnih list. To se je zgodilo skoraj v vseh državah. Letos seveda v škodo republikanskim kandidatom. V letih 1966, 1968 itd. bodo lahko republikanci imeli korist, ako bodo demokratje do takrat slabo gospodarili.

Vpliv narodnih manjšin se pri teh volitvah ni dosti poznal. Republikanci so računali z njim, pa so se ušteli. Verski moment ni igral nobene vloge. Goldwater je zgubil največ glasov tam, kjer je volivce zadel s svojimi izjavami o bolniškem zavarovanju, o civilnih pravicah in o uporabi atomskega orožja. — Demokratje so tudi vdrl v republikanske države ob severnem Atlantiku. Svoj čas tam ni mogel ugnezditi niti pokojni Roosevelt. Ali se bodo pa demokratje mogli tam držati, je drugo vprašanje.

Predsedniku Johnsonu niso tudi mnogo škodovala razne afere kot Billie Sol Estes, Baker in Jenkins. Volivci niso prišli do prepričanja, da bi bil predsed-

nik v njih osebno nepravilno postopal.

Slabo so se odrezale kandidatinje. Bilo jih je nad 20, izvoljenih je pa samo 10. Vse so kandidirale za predstavniki doma. Par novih kandidatov za senat sploh ni prišlo resno vpoštev.

Johnson je dobil čestitke v vsega sveta, samo iz rdeče Kitajske ne. Rdeči Kitajski so seveda sledili njeni sateliti. Moskva in njeni sateliti so pa poslali kar simpatične čestitke.

Za Goldwaterjem je žalovala v Amherstu blizu našega mesta neka njemu res vdana volivka na svoj način: razobesila je pred svojo hišo našo narodno zastavo, toda obrnjeno navzdol. Policija jo je opozorila, da to ni dovoljeno po predpisih, ako ni dan povod "nujnosti." Volivka pa je rekla, da že sama ve, da je ta trenutek zanjo še nekaj več kot nužnost.

Prav nobenega vpliva na volitve pa ni imela ne kitajska atomska bomba ne sprememba režima v Moskvi.

AMERIŠKA DOMOVINA
3117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation
Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July
Manager and Editor: Mary A. Debevec

NAROCNINA:
Za Združene države:
\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83 No. 217 Mon., Nov. 9, 1964

Johnsonov delovni program

Pravzaprav bi se spodobilo, da govorimo o Johnsonovem političnem programu, pa tega pri najboljši volji ne moremo storiti, ker takega programa sploh ne poznamo. Res je, da je Johnson pred demokratsko konvencijo in tudi po njej stalno povdarjal idejo o "velikem občestvu" (Great Society), pa tej ideji ni dal nobene konkretne oblike. Govoril je megleno kot njegov tekmeč Goldwater o svojih bodočih načrtih. To je bil deloma tudi vzrok, da je bila načelna borba v volivni kampanji kvalitativno tako pičla, kampanja sama pa dolgočasna.

Moremo torej obravnavati samo Johnsonov delovni program, kot ga je izvajal pred volitvami in ki ga je rezultat volitev potrdil kot dobrega. Johnson je torej upravičen, da ga nadaljuje prihodnja štiri leta, če treba tudi v okviru megle ideje o Velikem občestvu, ki obeta lepo bodočnost vsem Amerikancem, od njujorskih bogatašev, južnih naftnih magnatov, filmskih zvezd v Kaliforniji, do brezposelnih v apalaških krajih, sezonskih delavcev na jugu dežele in pastirjev v zahodnih gorskih državah. Tak načrt je praktično neizvršljiv, ker je preobsežen. Nihče še ni bil tak političen umetnik, da bi hkrati zadovoljil želje in potrebe vseh narodnih plasti v naši deželi; tudi Johnson še ni tak in bo tudi težko postal kaj takega.

Pa tudi, ako bi hotel postati, bo naletel na stvarne ovire, ki jih dobro pozna. Omenili bomo samo nekatere.

Nihče v deželi ni tako navezan na sodelavce kot ameriški predsednik. Niti koraka ne more napraviti, da ne bi bil navezan na sodelovanje tega ali onega političnega, gospodarskega, vojaškega, kulturnega, znanstvenega činitelja. Dobro je povedal bivši predsednik Truman, ko je rekel, da je šele v Beli hiši spoznal, kako malo more ustvarjati predsednik brez tuje pomoči. Ravno tam, kjer bi mu bila pomoč in nasvet najbolj potrebna, pa ostane sam: pri končnih odločitvah...

Johnson more vladati deželo v glavnem z zakoni in dekreti. Pri zakonih je navezan na Kongres, pri dekretih pa na federalno administracijo.

Ni še znan sedanjí sestav novega Kongresa v podrobnostih. Jasnó je pa že danes, da se v bistvu ne bo razlikoval od prejšnjega. Tudi v prihodnjih štirih letih ne bo važnih delitev na obe stranki, ampak na desno in levo krilo obeh domov, ako smemo tako imenovati liberalne in konservativne politike na Kapitolu. V senatu ne bo v tem pogledu velike spremembe. Liberalni senatorji obeh strank bodo v premoči, četudi bodo v svoji sredi pogrešali par takih tovarišev, kot je bil bivši njujorski senator Keating. Ali bodo bolj složni, kot so bili do sedaj, to je seveda odprto vprašanje. Čisto drugačen je položaj v predstavnikiškem domu.

Tam bodo imeli demokratje kakih 295 kongresnikov, republikanci pa 140. Demokratje se bodo takoj po izvršnih volitvah v odbore po stari navadi razdelili v konservativne in liberalne. Na republikanski strani se bo izvršila ista diferenciacija. Bolj bolna bo na demokratski strani. Kot zmeraj bo skupina kakih 100 južnih konservativnih demokratskih kongresnikov zbirna točka za vse konservativne sile v predstavnikiškem domu. Njim se bodo pridružili konservativni republikanski kongresniki, toda ne vsi, nekaj jih bo ostalo med liberalnimi silami. Kar bo manjkalo do konservativne večine v predstavnikiškem domu, bo moralo priti iz vrst demokratskih kongresnikov iz ostalih delov dežele. Tu bo igralo odločilno vlogo okoli 40 novih demokratskih kongresnikov. Od njih bo odvisno, kdo bo imel večino v predstavnikiškem domu, ali liberalna ali konservativna struja.

Pri takem položaju seveda ne more predsednik Johnson še danes vedeti, kako bo oral z novim Kongresom. Zato je tudi tako previden, kadar govori o tem vprašanju.

Predsednik Johnson bo dalje odvisen od svoje federalne administracije. Njegova okolica namiguje, da bo postavil na čelo te administracije deloma nove ljudi, ki jih pa ne bo nabral na strankarski podlagi, ampak v duhu svoje ideje o velikem občestvu. Treba bo torej počakati, da vidimo, kakšen bo Johnsonov novi administrativni režim.

Johnson seveda ne bo mogel iti preko ameriškega javnega mnjenja in s tem tudi ne preko poražene republikanske stranke. Res je, da je bil Goldwater temeljito poražen in da je potegnil stranko za seboj v prepad. Toda stranka se je nepričakovano dobro držala. Zanj je končno vendarle glasovalo ravno toliko volivcev, kolikor jih je l. 1952 glasovalo za demokrate. Eisenhower je bil takrat toliko previden, da se ni začel prepirati z demokrati, kar mu je grozno olajšalo njegovo politiko v Beli hiši. Johnson bo gotovo imel to pred očmi in ne bo napadal republikancev več, kot je treba, to tem bolj, ker bo v Kongresu navezan vsaj včasih na njihovo pomoč. Sicer se pa on osebno ni ni-

koli spuščal v strankarske boje z republikanci, razen v volivnih časih.

Vse to bo omejevalo Johnsonovo politično aktivnost. Sicer je pa na take ovire že navajen, je sedel vendar dolgo časa na Kapitolu in ve, kaj se tam da doseči in kaj ne.

V praksi se bo Johnson moral najprej spoprijeti s sledečimi problemi: v zunanji politiki ga bo morila državljanska vojna v Južnem Vietnamu. Bo nadkriljevala vse ostale krize in trenja v mednarodni politiki in bo seveda močno vplivala tudi na našo domačo politiko. V domači politiki bo Johnsonova skrb posvečena najbolj gospodarskim in socialnim vprašanjem, manj narodni obrambi. Brezposelnost, bolniško zavarovanje, preganjanje revščine, prosveta, draginja, strah pred inflacijo, okoli tega se bo vrtelo njegovo zanimanje. Kakšni bodo pa njegovi praktični ukrepi, bomo videli v januarju, ki se nam bo približal kar mimo-grede. Čas do takrat bo pa prilika za podrobno obravnavanje vseh teh ameriških bolečin.

BESEDA IZ NARODA

Pismo Zveze društev slov. protikomunističnih borcev ob komemoraciji za rajnim škofom dr. G. Rožmanom

Cleveland, O. — Na dan 16. novembra poteče pet let, kar je umrl ljubljanski škof, begunec in mučenec za svoje prepričanje, dr. Gregorij Rožman. V življenju, posebno pa še ob smrti, nam je pomenil najčistejši lik duhovnika in vodnika, ki je v najtežjih dneh vzdignil svoj glas in jasno in odločno obsodil komunizem kot najhujše zlo naše dobe. Njegove besede imajo še vedno isto silo, še vedno isto določnost, ker so bile govorne za gledanjem na človeka in njegove odnose do Boga, do domovine, do družine in da narodne skupnosti. Kot škof in duhovni vodnik je dobro videl, da je bistveni del borbe proti komunizmu idejna borba, trdnost krščanskega stališča in doslednost. Zavedal se je, zlasti v begunstvu, da je preteklost pozabila mnogo slovenskih mladih sil na videz brez haska in brez uspeha, toda do zadnje ure je bil prepričan, da more ostanek slovenskega zdomstva v svobodnem svetu še vedno biti krič k tlor pritisnjene naše slovenske domovine.

Ko po skoraj dvajsetih letih odvijamo klobčič revolucijskih dogodkov, lahko trezno in s pametjo razločimo dobre in trdne niti, pa tudi slabe, v naglici in v stiski zvezane. Prav s treznim gledanjem moremo ugotoviti, da nam prihodnjost nalaga nove dolžnosti — da iz zaključkov in skušenj, ki so za nami, osredotočimo vse svoje sile v idejno borbo in se, čeprav majhni, tako vključimo v napore svobodnega sveta za doseg demokracijskih ciljev.

Preteklost je že del zgodovine, za slovenski narod najtežji del. Tisoči in tisoči so se po nasilni smrti pridružili duhovni vojski, med katero se spet nahaja tudi rajni škof dr. Gregorij Rožman. To ni mrtva vojska, to so ljudje, ki so napravili težak prehod iz zemskega v večno življenje in danes v vsej polnosti gledajo tisto, česar se mi živi tako medlo zavedamo: Da je namreč duhovni boj prva in bistvena sila, ki more načeti in spodjesti masovno, materialistično idejo komunizma. Samo obnavljanje spominov in ozko ter osebno gledanje v preteklost nam ne morejo pomagati, niti nam za bodočnost ne morejo dati širšega zamaha, česar smo najbolj potrebni.

Samo tam, kjer vlada duh, je svoboda. Če se bomo borili in delali z duhom, bomo svobodo po duhu dosegli. Kadar bo v nas dovolj moči, da se bomo dvignili iz sebe in z duhom merili preteklost, sedanjost in bodočnost, bodo vsi naši načrti točnejši, zmernejši in pravičnejši. Komunistično nasilje bo prej ali slej podleglo moči vedno svobodnega duha in čim jasnejše in odločnejše bomo naše udejstvovanje podkrepili s trdnimi idejnimi smernicami, tem bližji bomo našim rojakom v domovini. Izkusnje iz preteklosti so naše trdne korenine, ki imajo svoje početne poganjke še v naši rodni zemlji, naša rast pa posega v

bodočnost. Mlada generacija mora imeti v neposredni preteklosti močne in vzorne duhovne like, po katerih naj oblikuje svoje vzore in ki naj ji bodo duhovna oporišča. Eden teh, največji med njimi, je gotovo rajni škof ljubljanski dr. Gregorij Rožman. Naj prosí za našo edinost in za našo trdnost!

V nedeljo, 15. novembra, bo v cerkveni dvorani sv. Vida v Clevelandu komemoracija petletnice smrti našega velikega duhovnega voditelja in na ta dan bodo v Lemontu na njegovem grobu tudi prižgane sveče vseh naših krajevnih organizacij.

Jože Melaher Karel Mauser
tajnik predsednik

Misel lega tedna

Cleveland, O. — Slovenski ljudje, doma in po svetu, se bomo danes teden spominjali, kar so nam pred petimi leti umrli v Clevelandu škof dr. Rožman. Naj nam služi ta priložnost v prvi vrsti za to, da se bomo vse bolj živo kot sicer ves ta teden spominjali, kaj so nam bili rajni škof, kaj vse so storili za slehernega izmed nas kakor tudi za vso slovensko skupnost.

Spominjajmo se jih ta teden zase in skupno v svojih molitvah, prihodnjo nedeljo darujmo zanje sv. obhajilo, popoldne ob pol štirih pa pridimo k spominski proslavi, ki je namenjena njihovemu spominu ter bo v dvorani pri Sv. Vidu!

Janez Sever

V spomin umrlemu prijatelju

Lorain, O. — Smrt nas nenavadno pretrese, kadarkoli se pojavi in iztrga iz naše srede ljubljene sorodnika, prijatelja ali znanca.

Tako nas je prizadela tudi vest, da je 31. oktobra 1964 umrl rojak Anton Jevce. Nenadno ga je napadla slabost, takoj je bil odpeljan v bolnico sv. Jožefa tukaj v Lorainu, toda že med potjo je umrl na posledicah srčne kapi.

Pokojni Anton Jevce je živel na 1829 E. 33. cesti. Rojen je bil v vasi Mortnak v Sloveniji. V Ameriko je prišel leta 1913, ob smrti je bil star 68 let.

Poročil se je tu v Lorainu leta 1928 z Gertrudo Pakish, doma iz vasi Hudi vrh, pošta Nova vas na Blokah.

Pokojnik je pripadal raznim slovenskim društvom, je pridno zahajal k društvenim sejam in se tudi rad udeleževal pri Slovenskem narodnem domu. Bil je vzor moza odlične, jeklene volje ter blagega srca.

Tukaj zapušča soprogo Gertrude, sina Edwarda, dve hčerki in dve vnukinji.

Dragi prijatelj! Tvoji številni prijatelji Ti želijo mirnega počitka v svobodni ameriški zemlji. Hvala Ti za vse, kar si dobrega storil. Tvoji soprogi, sinu in dvema hčerama ter ostalim sorodnikom naše globoko in iskreno sožalje!

Louis Balant

Lepo starost dočakala

Cleveland, O. — Ni dolgo tega, odkar sem obiskal rojakinjo Mrs. Mary Jerič, ki živi na 8114 Crofoot Ave. in je najstarejša oseba v fari sv. Lovrenca.

Mrs. Jerič je bila rojena dne 8. septembra 1870 v Zgornji Nemški vasi, fara Trebnje na Dolenjskem. V Ameriko je prišla že leta 1894 in se naselila v Clevelandu, v Newburghu. Še isto leto se je poročila z Jožefom Jeričem, doma iz vasi Grič, fara Primskovo pri Liti. Mož Jožef ji je umrl pred več leti.

Mr. in Mrs. Jerič sta več let imela trgovino s pohištvo in železnino. Ko je gospodar umrl, so tudi trgovino opustili. Na slovenske časopise sta se naročila, ko sta zvedela za naslov lista. Takratno Novo domovino sta naročila že prvo leto, ko je začela izhajati. Neki rojak, rekli so mu Lah, pa je bil Slovenec, je nosil list. Tako živi med nami še vedno Slovenka, ki je

Kaj pomeni 29. oktober 1918 Slovincem

V Argentini izhajajoči slovenski tehnik Svoboda Slovincija je prinesel v svoji zadnji številki uvodnik, v katerem razpravlja o tem vprašanju takole:

Slovinci se na današnji dan z vso hvaležnostjo spominjamo svojih mož, ki so s svojim nesebičnim delom ustvarili slovensko svobodo. To se je zgodilo dne 29. oktobra 1918. leta.

Včasih čujemo prigovor, da ta dan vendarle ni tako pomemben, da bi se ga morali spominjati kot slovenskega narodnega praznika, da pravzaprav ne predstavlja pravega izraza popolne svobode in neodvisnosti, ampak da je samo prehod iz ene odvisnosti v drugo.

Poglejmo, kaj je na stvari.

Predvsem moramo vsa dogajanja na Slovenskem v letih prve svetovne vojne presojati iz tedanjih razmer, tedanjih perspektiv, ne pa iz sedanjih iz leta 1964. Tedaj pa je bilo stanje takšno, da je bilo razbitje Avstro-Ogrske monarhije in ustanovitve skupne države Slovincov, Hrvatov in Srbov naravnost nujnost tako za Slovinci, kakor za vse ostale južnoslovenske narode v Avstro-Ogrski. Za to revolucionarno dejanje so se odgovorni politiki odločili šele potem, ko so izčrpali sleherni možnost, da bi zagotovili izpolnitev narodnih in političnih zahtev za svoje narode znotraj Avstro-Ogrske monarhije, in so s svojimi zahtevami zadevali v vedno večjo nadtutost in nestrpnost avstromadžarske manjšine, ki si je hotela nadvlado, pridobljeno nad slovenskimi narodi, z pogodbo iz leta 1868 zagotoviti še za naprej. To pa je pomenilo zlasti za Slovinci, ki so na prostoru, katerega so si Nemci določili za svoje področje, po katerem bodo po eni strani prodirali na Jadransko morje, po drugi pa dalje proti Vzhodu, še povečane krivice, še hujše zatiranje in še krutejša raznorazna ter načrtno ponemčevanje slovenske mladine. To niso prazne besede, to so dejstva. Saj je celo tedanji avstrijski ministrski predsednik Seidel odločno zardil, da se lahko zgodi, da bo kdaj prišlo do ustanovitve jugoslovanske države pod Avstrijo, toda tej državi Slovinci ne bodo pripadali, ker so na prostoru, ki ga imajo Nemci za svoj dohod na morje. Kakšno enakopravnost so hoteli dati Nemci Slovincem in ostalim slovenskim narodom, potrjuje dalje odredba avstrijske uprave o uvedbi nemškega uradnega jezika po državnih uradih tudi po slovenskih deželah. To se je zgodilo tedaj, ko so dogodki na bojiščih že napovedovali, da Avstrija iz prve svetovne vojne ne bo izšla kot zmagovalka. Kdor je živel v tistih letih na Štajerskem, se je lahko sam prepričal, da je v obmejnih krajih

čitala prvo številko Nove Domovine.

Žal se Mrs. Jerič ne počuti več dobro in je že pet mesecev v postelji. Dasi je že 94 let stara, se še vedno dobro spominja tare, rodne domovine, čeprav je ni videla že 70 let. Tudi tukajšnjega življenja se dobro spominja, kako so otroci šli na železniške proge, iskali in nabirali premog, da so ga prinesli domov.

Draga Mrs. Jerič, čeprav ste že septembra praznovali svoj 94. rojstni dan, sprejmite sedaj moje iskrene, javne čestitke. Poznam Vas že 58 let, ves čas kot dobro, slovensko, katoliško ženo in mater. Ko pride ura, da boste morali zapustiti to zemsko domovino in se preseliti v srečno večnost, boste bogati na dobrih delih. Le tisti je bogat po smrti, ki nese s seboj obilo dobrih del. Med temi boste Vi, Mrs. Jerič.

Naj Vas Bog ohranja in čuva še dolgo, naj Vam nakloni dobrega zdravja! Jakob Resnik

in vzdolž tedanje Južne železnice, ki je vezala Dunaj s Trstom, v slovenskem delu bila borba za sleherni kvadratni meter slovenske zemlje, po kateri so grabile nemške raznarodovalne šolske družbe Suedmarka in Schulverein, ki sta po čisto slovenskih mestih in trgih ustanavljale nemške šole in nemške domove. Lahko si predstavljamo, kako bi Avstrijci in Madžari postopali s Slovinci, Hrvati in Srbi, če bi bili v prvi svetovni vojni zmagali skupno z Nemčijo!

Zadržanje Avstrijcev in Madžarov do Slovincov je moralo nujno voditi samo v revolucijo teh zatiranih narodov, ki so se po vrsti začeli otrsati avstromadžarskega suženjstva. Slovinci so to storili dne 29. oktobra 1918. Tega dne je bila v Ljubljani namreč ustanovljena prva slovenska narodna vlada.

Po vsej Sloveniji je bilo tedaj veselo, praznično razpoloženje. Vse slovenske politične stranke, ves narod je v bratski slogi in skupnem sodelovanju proslavljala ta veliki slovenski dan in polagal narodu temelje za boljšo bodočnost.

Toda tej mladi slovenski svobodi je kmalu zagrozila nova nevarnost. Od Trsta je po razpadu avstrijske soške fronte "prodiral" Lah kot zaveznik antante ter zasedal slovensko zemljo. Ze na Vrhniki se je pojavil s svojimi četami in se oziral proti Ljubljani, v Trbovlje so ga pa mikali tamošnji premo-govniki. Slovenska vlada je tedaj razpolagala samo z oboroženo silo Orlov in Sokolov, ki so opravljali v tedanjih razrušenih razmerah, ko so se čez slovensko zemljo umikale avstrijske armade proti Madžarski in še globlje na sever, izredno težko nalogo za ohranjanje notranjega reda in miru. Slovinci vladi je tedaj priskočil na pomoč srbski polkovnik Švabič s svojimi vojnimi ujetniki, ki je Italijane prepodil iz Vrhnike dalje proti Logatcu, tako, da so ostali na področju, ki jim ga je določila antanta za italijansko udeležbo v vojni na njeni strani.

Spričo zunanjih nevarnosti je bila naslednja nujnost tedanjih dni združitev v Avstriji živčih Slovincov, Hrvatov in Srbov s kraljevino Srbijo v skupno državo. Če se to ne bi bilo zgodilo, bi bili znova postali žrtev grabežljivih narodnih sovražnikov ter bi eno sužnost zamenjali z drugo.

Res je, da v novi državi ni bilo vse tako, kakor smo si Slovinci predstavljali, da bo, in kakor smo želeli, da bi bilo. Res je, da so bili na srbski strani nekateri možje, ki so mislili tako kot stari Nikola Pašić, da je nova država enostavno razširjena Kraljevina Srbija. Res pa je tudi, da te velesrbske tendence

po nadvladi nad drugimi v Sloveniji nikdar niso mogle uspeti, dokler je nad usodo slovenskega naroda bdela narodni voditelj dr. Korošec. Po njegovi za-slugi so Slovinci v Jugoslaviji dobili vse to, česar nam Avstro-Ogrska ni hotela dati. Razvoj slovenskega naroda je bil v prvih dvajsetih letih življenja v Jugoslaviji naravnost mogočen. Dr. Korošec je bil prepričan, da bo še večji, še veličastnejši. Samo tako prepričanje mu je lahko narekovalo trditve, "da se pot slovenskega naroda navzgor šele začelja!"

Da se je vse to lahko zgodilo v korist slovenskega naroda, je zaslug 29. oktobra 1918.

Mogočni in vsestranski slovenski narodni razvoj so prese-kala vojna leta, ki so dokazala, da se niti Nemci niti Italijani v odnosu do Slovincov in Slovincije niso spremenili. Nasprotno! Uničenje Slovenije in zbrisanje Slovincov kot naroda so si nemški nacisti zamislili še bolj radikalno. Fašistični Italijani pa so z ustaškimi Pavelicem sklepali pogodbe o delitvi Slovenije. Nad narod je prišla največja nesreča, kar jih je sploh moglo priti. V izvajanju tega načrta so z okupatorjevimi metodami kar tekmovali komunisti s svojo revolucijo.

V tedanji stiski so slovenske politične stranke znova potrdile politično zrelost slovenskega naroda. Tako kot v letih prve svetovne vojne, ko so v slogi pripravljale svobodo slovenskemu narodu, so se združile tudi sedaj ter se zavezale, da bodo skupno delale, da bo slovenski narod znova lahko zaživel v svobodi in demokraciji. Zato so prav na slovenski narodni praznik dne 29. oktobra 1944 ustanovile Narodni odbor za Slovenijo. Tako danes poleg slovenskega narodnega praznika praznujemo tudi dvajsetletnico ustanovitve Narodnega odbora, ki si sedaj pod predsedstvom dr. Mihe Kreka v svobodnem svetu prizadeva, da skrajša trpljenje slovenskemu narodu pod sužnostjo komunistov.

Ko se na današnji slovenski narodni praznik spominjamo nesebičnih slovenskih rodoljbov, laikov in duhovnikov, ki so z vsem svojim delom in z vsemi svojimi sposobnostmi vodili slovenski narod iz sužnosti pod Avstro-Ogrsko preko 29. oktobra 1918 v svobodo, lahko ugotovimo, da je ta datum v resnici postal v zgodovini slovenskega naroda začetek srečnejše narodove bodočnosti, da mu je res omogočil vedno večji in popolnejši narodni razvoj, ki ga poskusi velesrbskih težej nikdar niso mogli ovirati, kaj šele, da bi zanj predstavljali kakšno nevarnost. Slovenski narod je v resnici šel nezadržno svoji lepši bodočnosti nasproti.

Pod sedanjó komunistično diktaturo pa sodb nepristranskega zgodovinarja mora z boljo in žalostjo v srcu ugotoviti, da se je pod vlado nasilnega materialističnega komunističnega sistema začela razvojna pot slovenskega naroda ne samo zavirati, ampak da je slovenski narod nevarno načet že celo v svojem obstoju, velesrbske tendence so se pa pod komunisti tako razbohile, da prihaja celo do takih pojavov, da postavljajo srbski slušatelji na slovenski univerzi v Ljubljani zahtev, da bi morala biti predavanja zanje v srščini.

Ker je komunizem z vsem svojim dosedanjim nastopanjem in delom med Slovinci dokazal, da je največji sovražnik in največja nesreča slovenskega naroda, nam mora biti spomin na 29. oktober leta 1918 samo še večja vzpodbuda za delo za zrušenje sedanjega komunističnega režima v domovini, da bo slovenski narod znova lahko zaživel v svobodi in demokraciji in da bo Slovenija postala znova domovina svobodnih in neodvisnih, srečnih in zadovoljnih ljudi, ki bodo vedno bolj napredovali, ne pa nazadovali!

UPORNIKI

POVEST

Spisal Ivan Lah

Angleškim socijalistom se mudi s socijalno in gospodarsko zakonodajo

LONDON, Ang. — Prestolni govor, ki ga je prebrala kraljica v angleškem parlamentu kot uvod v redno parlamentarno zasedanje, je odkril namero sedanje delavske vlade, da pohiti s socijalno in gospodarsko zakonodajo. Govor omenja nekaj zelo kočljivih zakonskih načrtov, na primer načrt o ponovni socijalizaciji angleške jeklarske in železarske industrije.

Politični opazovalci mislijo, da hoče vlada čim prej dognati, kaj bodo počeli maloštevilni liberalni poslanci. Ako se bodo ti razburjali in grozili z opozicijo, bo to znamenje, da se mora vlada začeti pripravljati na nove volitve, za kar naravno rabi nekaj zakonskih predlogov, ki naj bi bilo zanje vneto angleško delavstvo. Morda pa špekulira vlada tudi s tem, da se angleška konservativna stranka ne bo tako hitro reorganizirala in da bi jo skorajšen razpis novih volitev utegnil presenetiti.

Vse take novice ustvarjajo naravno med politiki precej nemira in zaskrbljenosti, kar bo med drugim tudi nagnalo v delavske poslance toliko strahu, da bodo bolj disciplinirani kot so po navadi in da vladi ne bodo delali po nepotrebnem političnih težav.

Kaj mislijo o taktiki sedanje vlade vodilni parlamentarni politiki, bo pokazala debata o prestolnem govoru, ki je že v polnem teku.

Fantazija o Goldwaterju jih je zastrašila

AMSTERDAM, Nizozem. — Kakšen sloves je imel Goldwater na Nizozemskem, priča sledeči dogodek. Neka mala radijska postaja je sestavila posebno poročilo, ki ga je pa že naprej napovedala kot izmišljeno, kaj vse se je zgodilo, ker je bil Goldwater izvoljen za predsednika.

Veliko poslušalcev radija je najbrže preslišalo uvodne besede radijskega napovedovalca in mislilo, da je poročilo resnično in ne plod domišljije. Zato se je vsebina izmišljene novice hitro raznesla po vsem mestu. Zavladalo je razburjenje, ki so ga na svojem hrbtu čutili ne samo uslužbenci radijo in televizijskih postaj, ampak tudi vse časopise in časopisne agencije. Šele proti polnoči se je razburjenje poglelo.

— Ptičje srce bije lahko tako naglo, da človeško uho njegovih udarcev sploh ne more razločiti.

TO NI BILO ZA ZABAVO — Fantiča na splavu v Zahodni Bengaliji se ne vozita za zabavo. Na splav sta morala, ker je njuno bivališče preplavila voda. Poplava je zajela preko 25 milijonov akrov površine.

Jemenska državljanska vojna naj se konča s plebiscitom?

JIDDA, Savd. A. — Na podlagi sporazuma med Egiptom in Savdsko Arabsko sta se delegaciji sedanje jemenske republikanske vlade in kraljevih upornikov sestali v mestu Erkvit v Sudanu, da se pogajata o premirju. Začeli sta z razgovori, kakšno obliko vladavine naj ima Jemen.

Razume se, da se republikanci in monarhisti v tem vprašanju ne morejo nikjer in nikdar zediniti. Zato sta obe delegaciji pristali na kompromis, da naj narod sam potom plebiscita odloči, ali hoče imeti kralja ali republiko. V Jiddi so zaenkrat mogli samo to zvedeti iz Erkvina, kjer se razgovori vršijo.

Nova ruska vlada ne bo preganjala Judov?

VARSAVA, Polj. — Tu vedo povedati, da je žena novega glavnika Sovjetske Komunistične partije L. Brežnjeva Viktorija Judinja. Trdijo, da se bo zato nova ruska vlada izogibala vsakega tršega nastopa proti judom.

Spor med ciprskimi Grki zmeraj globlji

NIKOZIJA, Ciper. — Ciprski Grki so se razdelili v dve struji. Prva, ki jo formalno vodi nadškof Makarios, v resnici pa komunisti, je za neodvisnost otoka in za samostojno državo. Drugo strujo vodijo mlajši oficirji, ki so zbrali okoli sebe vse zagovornike zedinjenja z Grčijo. Vodi jih dejansko znani uporniški general Grivas.

Zadnje čase so opazili, da komunisti hitijo z zbiranjem orožja in municije za svoje prikrite vojaške oddelke, ki jih cenijo na 40.000 mož. Vkljub temu, da trenutno vlada mir na otoku, nihče ni prepričan, da bo sedanje stanje trajalo dalj časa.

Zanimivo je, da je sedaj tudi Turčija za zedinjenje Cipra z Grčijo. Boji se namreč, da bi neodvisna ciprska republika kmalu postala plen komunistične politike v Sredozemlju.

Volitve so notranja zadeva vsake dežele!

BELGRAD, SFRJ. — Ko so časniki vprašali zastopnika jugoslovanskega zunanjega ministrstva, kaj sodi o ameriških volitvah in Johnsonovi zmagi, je odgovoril:

“Volitve so notranja zadeva vsake dežele in mi jemljemo na znanje odločitev ameriških volivcev... Lahko rečemo, da uspešno razvijamo odnose z vlado predsednika Johnsona in smo

prepričani, da bomo lahko tudi v bodoče razširjali in poglobljali naše sodelovanje.”

Jugoslovansko časopisje med tem izraža očitno veselje nad porazom Goldwaterja.

Dolarji pod ledom Himalaje!

Iz vojnih dni: pilot vrgel bankovce na sneg in led med gorami.

Ali bi ali ne bi, tehta Mah. Himalaja ni izletniška točka v mestni okolici, vendar tu 42 milijonov dolarjev ni karsibodi. Cedrid Mah, po rodu Tajec, ki zdaj živi v Kanadi, je med drugo svetovno vojno vzdrževal letalsko zvezo med Kalkuto in Čungkingom. Na pomlad 1945 je moral vreči iz dvomotornika C-46 tovor bankovcev, ker sicer zaradi okvare ne bi mogel “čez hrib”. Dolarji so bili posojilo Čangkajsku, ameriškemu zavezniku v boju z Japonsko. Pentagon je potrdil fantastično zgodbo, ki o njej zadnje čase pišejo listi: “V arhivu hranimo listine, denar pa je že zdavnaj odpisan.”

Mah, 40-letni bivši pilot, se je takrat v družbi pomočnika in še enega oficirja že triindvajsetič namenil čez Himalajo. “Nad gorami se je začel na letalu nabirati led,” se spominja. “Čev za dotok goriva se je zamašila, desni motor je zakakšjal in utihnil. Naglo smo izgubili dotedanjno višino (okoli 7.000 m), kajti naš tovor je tehtal skoraj pet ton.”

Časa ni bilo na pretek, višina se je kmalu skrčila na 10.000 čevljev (dobrih 3000 m). “Ven s kramo!” je rekel pilot Mah spremljevalcem. To je bilo mnogo laže reči kot storiti, zakaj v redkem zraku — upoštevati je treba višino himalajskega pogorja — je morala posadka uporabljati kisikove maske. Po vsakem naročju odvrenih svežnjev sta spremljevalca pohitela v kabino, da sta se nadihala kisika iz jeklenk.

“Vključil sem avtomatično krmilo in jima pomagal,” pripoveduje pilot. “Dvajset minut je minilo, preden smo se iznebili tovara. Tako so svežnji raztreseni po kotanjah med grebeni v dolžini kakih dvajset milj, vendar jih je večina v osem ali devet kilometrov dolgem pasu.”

“Del denarja je v dolini, ostane pa bo ob severni obali gorskega jezera. Iz letala bi takoj spoznal pravi kraj,” pravi Mah, ki si je takrat na zemljevidu zaznamoval tisto mesto in ki je zadnje čase prejel kup pism, v katerih mu sporočajo ljudje iz mnogih krajev, češ da bi proti primernemu deležu prav radi pomagali poiskati ‘zaklad’.

“Če kdo hoče po svežnje bankovcev, mu prav rad povem, kje naj išče,” pravi bivši pilot, ki se sam še ni odločil za odpravo. Tista dolina leži v jugovzhodnem kotu Tibeta, ki je zdaj sestavni del Kitajske. Področje je praktično nedostopno, do najbližje večje naselbine je kakih 800 km. Svežnji bankovcev so bržkone pod ledom, kajti na tistem področju se nikoli ne staja sneg, ki ga je v 19 letih prav gotovo zapadlo več metrov. Kljub temu je denar po vsej verjetnosti nepoškodovan, kajti v stanoli zavite svežnje dolarjev štiti še prevleka iz jadravine.

“Najbolje bi se obnesel velik helikopter z dodatnimi rezervarji za gorivo,” sodi bivši pilot Cedrid Mah, ki doslej še ni dobil tehtne ponudbe, bržkone tudi zato ne, ker niti sam ne kaže posebnega navdušenja. Po tem sklepajo drugi, da je vso zgodbo prikojil po svoje ali pa kaj zamočal. Dejstvo je le, da je on krmaril tisto letalo in da milijoni dolarjev niso prišli na cilj.

Natančen naslov

Britanska pošta je zares zanesljiva, poročajo londonski časopisi. Pred nedavnim je namreč s samo enodnevno zamudo dostavila pismo z naslednjim naslovom:

MALE HELP WANTED

Part time — 1 or 2 days per week, experienced with light machinery and assembly work. 4636 St. Clair Ave. (218)

MALI OGLASI

Garažo oddajo

Na 1067 E. 69 St. oddajo garažo. Kličite EN 1-5084. —(218)

V najem

Oddamo 5 sob spodaj, plinski furnez, v fari sv. Vida. Kličite 391-9418 po 5. uri pop. —(9,13,16 nov)

Malo stanovanje oddajo

Opremljeno sobo s kuhinjo in kopalnico oddajo na 5305 St. Clair Avenue. —(217)

V najem

5 sob in kopalnico oddamo. Poizve se v Sornovi restavraciji, 6036 St. Clair Ave. EN 1-5214. (x)

Trgovsko posloplje naprodaj

Zidano, v sredini slovenske naselbine na St. Clair Ave; 3 stanovanja in 24 x 30 prazna, prenovljena trgovina, v lepem stanju, zmerna cena, 4 garaže. Vprašajte za John Laurich.

PAGE REALTY

KE 1-1030 IV 1-0232 (217)

IZDELUJEMO in popravljamo strehe, žlebove, dimnike, vrandne zastore, furneze, itd.

FRANK KURE

R.F.D. 1, Rt. 44, Newbury, Ohio tel. JORDAN 4-5503

Hiša naprodaj

da se uredi zapuščina. Enodružinska, kuhinja, jedilnica, dnevna soba in 3 spalnice zgoraj. Na 1012 E. 66 Pl. Za pojasnila kličite EV 2-5314. —(218)

V najem

Oddamo spalno sobo mokemu, svoj vhod; si lahko kuha. Sprejememo penzionista. 858 Ansel Rd. HI 2-6663. —(218)

V najem

Oddamo 3-sobno opremljeno stanovanje, ena soba neopremljena, kopalnica, privaten vhod. Kličite po 4. uri pop. RE 1-5513. (219)

Prijatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RACUN POMOCI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE AID FOR AGED PRESCRIPTIONS 641 Clair Ave. & 68th St. EN 1-47

Naprodaj

Dvodružinska hiša, 5-5, je naprodaj na 1069 E. 72 St., v dobrem stanju, dober dohodek. Kličite RE 1-7051. (217)

V najem

Tri velike sobe s kopalnico, spodaj, se odda. Po želji tudi garaža. Kličite EN 1-9435. (221)

Stanovanje oddajo

Petsobno stanovanje s kopalnico in plinskim gretjem oddajo na 1171 E. 58 St. —(219)

Jeromova Marinka je prišla škaf in ga postavila pred konja na tla, a konj ni hotel piti.

“Ha, ha, vaše vode še moj konj ne mara,” se je zasmel oskrbnik in njegove oči so švigale po dekletih. “Še ti jo boš rad pil,” se je oglašil nekdo v množici, a oskrbnik se je naredil, kakor da ni slišal teh besed. Ozrl se je po svojem spremljevalcu, vzdignil je roko, kakor da hoče iti dalje, izpodbodla sta konja in začel se je čuden ples... Konja sta se vzpenjala in skakala, vaščanje so se umikali, da bi jih konja ne pohodila, in prestrašeni konji se bo zgradilo. Vse pa je bilo samo na videz. Jezdec sta se smejaše bojevala z razdivjanima konjema, a kazala, kakor da sta v največji nevarnosti; in preden so se vaščanje sploh zavedli, kaj se godi, je držal prvi jezdec Jeromovo Marinko za roko pred seboj na konju in se veselo grohotal. A razjarjeni konj se sedaj ni hotel umiriti in jezdec je moral z drugo roko trdo držati za vajeti.

“Jezus, Marija!” je zavpilo dekle in vaščanje so zagnali velik krik; s pestmi so drli proti jezdecu, a blizu si ni upal nihče.

“Ha-a-a, lump!” je vpil stari Jerom in planil s klopi v množico.

“Pusti, lopov, pusti!” so vpili glasovi; nekaj moških se je zagnalo na konja, ali meč drugega jezdecu jim je zabranil pot. Krik je bolj in bolj rastle. Vsa vas je drla vkup in jezdec je še vedno plesal z dekletom na konju.

Zenske so jokale, moški so glasno pretili; zaganjali so se in se umikali — a na enkrat je jezdec izpuštil dekle na tla. V istem trenutku je priletelo od nekod dvojce polen, grajskemu jezdecu je odletela kapa in prestrašeni konj je ubral pot nazaj proti cesti; za njim se je spustil tudi njegov spremljevalec z glasnim smehom. Za njima pa je letelo kamenje, polenje, vpitje, krik, jok in kletev... Na enkrat se je od nekod prikazal Sušec, ki jo je ubral za jezdecema z glasnim kričanjem... Kmalu je v noči utihnilo peketanje konjskih kopit.

Ljudje so stali nekaj časa popolnoma osupli. Marinka je jokala in dekleta so stala tiho okoli nje. Jerom je držal cep še prav tako, kakor ga je bil zagrabil. Gledal je strupeno in ni mogel govoriti. Zdelo se mu je, da je brez uma.

“Kaj si mu pa dala piti!” je zavečal nazadnje in odšel v hišo.

“Kake zveri se rede v teh gradovih!” je vpilo razžaljeno ljudstvo.

“Zveri, lopovi...” so vpili drugi in kazali pesti proti kraju, kjer sta že zdavno izginila jezdec.

“Zakaj ga niste pobili, vrača?” so vpraševale ženske moške; a moški so stali zamišljeno, tiho, kakor da si ne morejo prav misliti, kar se je ravnokar zgodilo.

Med različnim godrnjanjem so se začeli ljudje razhajati, drugi pa so zavili k Jeromu v hišo.

Marinka je sedela pri postelji in še vedno jokala; okoli pa so stale nekatere stare ženske in par deklet, njenih tovarišic. Jerom je sedel za mizo in s suho koščeno roko pulil zadnje ostanke sivih las, ter zdaj glasno, zdaj tiho klel

gradove, gospodo, tlako in grajskega oskrbnika. Nekaj mož se je bilo posedlo krog po klopih, a govoriti si ni upal nobeden.

“Samo eno —,” je rekel razkačeni stari s tresočo besedo in oči so se mu divje svetile, “da bi moja hči napajala konja takemu človeku, rajši...” in skočil je za mizo po koncu in se zopet sesedel.

“Tako sramoto si mi dala doživeti...” je rekel proti hčeri in vstal, kakor da hoče oditi iz hiše, ne meneč se za sosede.

“E, kaj boš tisto, kaj bi...” so ga pogovarjali moške; “saj ona ni kriva, kaj hočeš dekletu; bolj, če si zlepa z vragom, boljše je; pa si išči pravice, če si moreš... Tako je danes: potpi, pa je prav...”

“Prav ni tako, pa ni; ne po božjih, ne po cerkvenih postavah,” je zavpil razjarjeni Jerom in udaril s pestjo v mizo.

“I seveda, ni, seveda,” so prigovarjali kmetje in zmigavali z ramami, češ: pa naredi, da bo prav, če moreš...

Ta čas pa je stopil v hišo mož pri štiridesetih letih, lepe visoke postave, kodrastih las in umnega obraza. Na glavi je imel klobuk majhnih krajev, obšit s širokim trakom, kratka kamižola iz domačega sukna mu je pokrivala močna pleča, pri irhastih hlačah so se svetili gumbi in vsa njegova zunanost je kazala ponosnega moža odločnega značaja. Takoj, ko je vstopil, so si moške oddahnili in vsem je nehote ušlo njegovo ime.

“O, Andrejko,” so vzkliknili vsi.

Andrejko je obstal sredi hiše in pogledal po navzočih. Zenske so takoj odšle.

“Bolj ko se upiramo, slabše je,” je začel Andrejko, ko so se zaprla vrata. “Odkar smo začeli stvar gnati z večjim pogumom, nas je začel prijemati Čušperčan od vseh strani.”

Andrejko je govoril z odločno besedo in se ni oziral okoli kakor vsi drugi, kadar so ziniti kako besedo zoper gospodo. Držal je roke v žepih in hodil po hiši gori in doli. Vsi so molčali.

“Ti lahko govoriš,” je rekel nazadnje Jerom; “ne daješ mu desetine, ne delaš mu tlake; upiraš se, mi pa trpimo...” Starec se je kar tresel od jeze.

Andrejko se je lažno posmejal.

“Hm, kako ste čudni. Vedno vam pripovedujem, da je tlaka in desetina že dve leti proč; vsi vidite, da nimam jaz s Čušperkom popolnoma nič opraviti, da mi da Čušperčan mir, pa se jezite — a tako delati, kakor jaz, nečete.”

“Boš že videl,” je ugovarjal Jerom, “Čušperčan ne pozna šale.”

Andrejko je sedel k mizi in gledal na svoje sosede. Smilili so se mu.

Ime Andrejko je bilo takrat splošno znano po vsej Dolenjski. Povsod so govorili, da ne daje že dve leti desetine gradu in da mu nihče zato nič ne reče. Vsi so čakali, kdaj ga primejo; zato so se ga ljudje ogibali, ker so govorili, da ima na človeka čudovito moč in da je v zvezi s samim vragom, kateremu se je menda zapisal.

(Dalje prihodnjič)

Veliko in razne oblike

Človeška lobanja je sestavljena iz 22 kosti različnih oblik.

Josip Jurčič:

DESETI BRAT

ROMAN

"O kaj še!" odgovori Dolef. "Kar so umrli rajni oča, sem pustil ves uk. K vojakom sem jo bil pobrisal, pa je nisem mogel daleč prignati. Dejali so, da sem vedno pijan, pa pijan sem bil malokdaj. Res sem ga zvrčal, kakor tisti v pesmi:

En starček je bil,
je vince rad pil;
je glažek izpraznil,
je druž'ga nalil...
ali znal sem ga tudi nositi.
Kar so mi bili pa oča pustili
dote, tisto je šlo z vragom; pa
naj gre v božjem imenu, saj
mi mora brat Benjamin dati
kot do smrti in pri tem se še
vendar ulovi včasih kak bo-
žjak, da je za požirek brinje-
ca."

"Ali če človek preveč pije,
si prikrajša življenje, in člo-
vek živi za to, da sebe in dru-
ge srečne stori..."

"Le tiho, le tiho, že vidim,
da tiči v vas majhno filozofa
in da bi me radi izpreobrnil.
Pa saj veste, kdaj se pijanec
izpreobrne: kadar se v jamo
zvrne. Zakaj tega ne skrivam,
da sem pijanec; kakor sem
vas videl, precej sem vam po-
vedal, da me boste poznali.
Jaz tudi vem, da bi bilo zame
morda bolje, ko bi se ne bil
navzel te navade. Ali kar je,
to je in mir besedi! Zato me
ne bo slišal nikoli nihče, da bi
mu rekel: pijančuj, ampak
zmerom pravim; varuj se vra-
ga, delaj tako, kakor me slišiš,
ne tako, kakor me vidiš. Pa se
že še kaj pomeniva o moji
oli in drugih rečeh. Zdaj
grem dol v vas, če imajo kaj
za primako za suho grlo. Če
ste prinesli kaj učenih bukev,
jih pogledava enkrat skupaj
in še en pot se pomladim in
se še marsičesa domislím."

Lovre je še precej časa gle-
dal za starim, kako je koračil
črez vrt. Noge so se mu že

opletale, na gosto je že stopal,
vse je opominjalo na to, da ni
daleč tisti čas, ki stori konec
življenju tega moža, in vendar
mu je bila strast še tako živa!
Pač čudna reč to, da more
človek ravnati drugače, kakor
mu veli razum, razum — naj-
večja moč v njem!

ČETRTO POGlavJE.

Ako je kdo sodil iz tega,
kar smo dosedaj pravili o
Kvasu, da bomo Lovretu za
petami do konca te suhotne
pravljice, to je, da bomo naj-
manjša dejanja njegova načr-
tali s tisto jezičnostjo, ki jo
včasih občudujemo poslušaje
svoje stare majke, rojene v
prejšnjem stoletju, ali da bo-
mo tako vestno sledili svojega
junaka stopinje v temotni pre-
teklosti štiridesetih let, kakor
sloveči angleški novelisti, ki
uvajajoč svojega viteza v ka-
ko izbo, ne pozabijo celo po-
vedati, da je kljuko pritisnil—
kdor tako sodi, ta ni prave po-
godil. Nikakor pa se s tem no-
čemo hvaliti, ker vemo, da ni
taka obširnost reč, ki jo lahko
posnema vsak pisatelj, ampak
da je tistemu, kdor jo hoče
upotrebljevati, posebnega bo-
žjega daru tako potreba, ko
ribo vode, in ta dar je — živa
domišljija. Ker se pa s tako
domišljijo pisavec te pravljice
ne more ponašati in ker bi rad
bravcu pred oči postavil še
nekaj poštenih možakov čisto
stare korenine, zapustimo za
več časa svojega mladega pri-
jatelja na Slemenicah, naj se
seznanja in udomačuje, kakor
mu drago, ter pogledimo dol
v Obrhek, kmetiško vas, ki
stoji dalje časa, kakor bi pom-
nila kopa dedov, za vrsto ži-
večih. Pot do tjakaj ne bo
dolga, zakaj komaj četrto ure

CHICAGO. ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

NILES BY OWNER. Brick Ranch,
3 bedrms., paneled fam. rm., 1½
car garage, low taxes. Low 20's. —
825-5327. (218)

SKOKIE — By Owner Transferred.
3 bedrm. face brk. Ranch, 1½ car
gar., blt-in oven & range. Beau.
lndscpd. Nr. schls., shpg.; low taxes.
Washer, dryer and other extras.
Priced low in mid 20's for quick
sale. Early occup. OR 4-0054. (219)

SPRING VALLEY RANCH — By
Owner. 6 rms. 3 bedrms., 2 baths,
1½ car gar., gas heat, W-W crptg.,
S-S. Lndscpd. Priced far below
\$18,000 Appraisal. For immed. Sale.
Call: 428-2004 after 1 p.m. (218)

DEERFIELD — East. Colonial By
Owner. Spacious 8 rms., 2½ cer.
baths, full bsmt. Prestige area.
Avail. immed. Garage, fam. rm. w/
frpl., 65x150' lndscpd. lot. IN 3-6615
or WI 5-1593. (218)

GLENCOE BY OWNER. S.E. Low
20's. Charming and well located 3
bdrm. Ranch, 1½ blks. school and
parks. Ready for occupancy. Many
extras. VE 5-2195. (219)

HELP WANTED — MALE

IMMEDIATE OPENINGS FOR
LAUNDRY - CLEANING ROUTEMEN

We will train reliable married men over 23 years old, for good
established routes.

If you require security plus top money. This is your opportunity.
Salary & Commission. Vacation & Benefits.

HOLIDAY LAUNDRY & DRY CLEANING

8138 Floral Ave.
677-8200

Skokie, Illinois
Apply after 4 P.M.
(218)

ti bo treba, če malo urneje
stopiš, in gospod stric Dolef
so, kadar so se najbolj od
pijanosti opotekali, prišli v
pol ure.

Nekateri gospodje učenjaki
trdijo, da je za deželno zgo-
dovino zelo imenitna etimolo-
gija lastnih imen starih kra-
jev, mest, hribov, vasi. In ker
je tudi slavni šafarik med tem,
verjamem tudi jaz, da
čepi včasih v kakem imenu
kaj več kakor samo ime. Za-
voljo te vere sem preiščal
že dostikrat, odkar sem zvedel
povest o desetem bratu, in de-
jal sam pri sebi: "Kaj vruga
bi se dalo iz Obrhka po od-
mečku, pristavku, izpremeni
in predevku posameznih črk,
po najdbi korenine v sanskrtu
in materi stari slovenščini —
izvajati in dokazati vsaj toli-
ko, da znam več ko hruske
peči. Ali povedati moram da-
nes, ko je čas, da bi očitno
pokazal svojo navidezno uče-
nost, da nisem s svojo preiš-
kavo prišel nič dalje, kakor
da imam ponižno misel: Obr-
hek se pravi vasi samo zato,
ker je stavljena ob vrhu na
liviči že imenovane doline,
kjer je bil grajski ribnik.
Zraven te misli imam pa še
drugo, manj razvito, namreč
tudi, da je pri vsej moji pri-
zadevi in preiskavi še zmerom
mogoče, da je dobil Obrhek
ime od tega staroslovanskega
malika, ali od onega božan-
stva, samo da sem jaz pre-
kratkega pogleda in da imam
premalo ali pa nič genijalnega
duha naših starinarjev. Morda
mi bo tu iz zadrege pomagal
kak dobrovoljen starinoslovec
pri mogoči drugi izdaji dese-
tega brata ter mi pod črto
tega lista napravil majhen ko-
mentarček.

Obrhek, ves do kraja — s
Krvjavlevo kočjo vred — je
imel dvaindvajset številik nad
hišnimi vrati. Da so bile hiše
po večini lesene ali samo ome-
tane, da so bili posamni tra-
movi, čeravno iz bukovine, ven-
dar že črvojedni in črno oka-
jeni da so bile nekatere stre-
he, kakor se je bralo iz zarez
na slemenu, že petnajstkrat s
slamo prekrile in je skoraj
sploh že v šestnajsto prosila
tuintam kaka luknja krovca:
to nam potrjuje že izrečeno
verjetnost, da je bil Obrhek
star. Obrščani so bili pa tudi
najboljše duše, kar si jih mis-
liti moreš. Dasiravno siromašni
kmetavsi in revni ko jare miši,
vsi do enega, ki ga bomo še
omenili, so se vendar ravnali
po božjih in cerkvenih zapo-
vedih; odraščali so fronke
in desetino in bero, če je bilo
le za žive in mrtve mogoče, ob
pravem času. Dasiravno so
možakarji včasih malo poren-
tačili in pokleli, kadar so jih

razjarile ženice ali kadar je
pri pipi tobaka tako nanesla
govorica, da se je bolj moško
podalo, če so vpletli hudica
ali vruga med poštene in mir-
ne besede; dasiravno so se
obrški fantini, da bi ohranili
staro navado in svojo čast,
sešli na večer sredi vasi, pole-
gli pod "velikim čampljevim
drevesom" in zakrožili kako
staro pesem; dasiravno so že-
nice imele tisto čudovito last-
nost, ki jo je našel že pred več
ko devetnajststo leti pri Galij-
jancih Julij Cezar — zvedavost
namreč: vendar pri vseh teh
slabostih so bili Obrščani po-
božnejši ko vsi njih sosedje
kroginkrog. Vsak večer si sli-
šal v posameznih hišah petde-
setkrat ponovljeno Češeno
Marijo z rožnivenskim dostav-
kom; v sredi Obrhka pa je
stalo leseno znamenje s kaj
malo umetnalno izrezljano po-
dobo Križanega, ki so mu va-
ška dekleta vsako pomlad
glavo olepšale z vencii in ro-
žnimi kitami, in pred katerim
se je vsak vaščan mimo gredeč
spoštljivo odkrival, spomnivši
se na smrt in na fajmoštrovo
besedo, tudi če je ravno šel od
krčmarja Obrščaka ves vinski

in težak.

Ta ravno imenovani mož je
bil glava vse vasi in neovrgljivo
zelo potreben za okolico,
če smemo zaupati tistim, ki
trde, da stori človek najboljše,
če nepotrebne, to je, ne res
živo potrebne denarje zapije,
ali da lepši povemo, spraviti
da tistemu dobrotniku, ki mu
ponudi pokusiti sladke kaplje.
Že samo to, da se je po njem
imenovala vsa vas, mu je mo-
ralo pridobiti nekaj veljave,
zakaj pravil je on in njegovi
očetje, da je nekada na Obrh-
ku stala samo njegova hiša in
da so se drugi sosedje naselili
okrog njega, to se ve, menda
kmalu potem, odkar je nehal
rasti bob v klasju in se je v
stročevje izpremenil. Koliko
imenitnejši mož je moral to-
rej biti Obrščak, ker so pri-
stopile zraven imenovane zgo-
dovinske in imenske veljavno-
sti še druge reči, ki so ga
zvzviševale nad vse vaščane.
Bil je namreč krčmar in župan
ter potemtakem naravni bram-
bovec in zastopnik vsega, kar
je zadevalo sososko. Njegova
postava — bil je velik, rdeče-
ga lica, nosil je toliko trebuha,
da se je dalo spoznati, da ne

goni sam voličev za brazdo —
ta je popolnoma pristovala k
drugim lastnostim, vnanjim in
notranjim. Imovitejši ko drugi
sosedje je natočil kakemu re-
vežu včasih frakeljček tudi na
upanje, in čeravno se taki
dolžniki niso nič posebno kaj
podvzivali, da bi poravnali
svoje dolgove, je imel vendar
Obrščak vsaj toliko dobrega
od njih, da so rekli: "Nič na-
pačen mož ni to." Kadar je
bilo kaj govoriti za sososko, so
se vstopili sosedje za Obršča-
ka in on je imel tačas samo-
voljo. Čeravno se ni bil naučil

ne brati ne pisati — zakaj
pred štiridesetimi leti so se
ljudje manj menili za take re-
či — se je bil vendar toliko
izuril, da je po lastni iznajdbi
zapisoval, koliko poličev je
imel pri tem ali onem sosedu
na dolgu. Obrščak je imel
namreč v treh znamenjih vso
matematiko in vso abecedo.
"Kljuka pet, križ deset, kol-
eno, pa je XVI krajcarjev za
en bokal." To se ve, da je za-
stavljaval

(Dalje prihodnjik)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

NOVEMBER						
Sa	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

KOLEDAR
društvenih
prireditev

NOVEMBER

14.—Jugovzhodna federacija SDZ
priredi v SDD na Prince Ave.
večerjo in ples.

14.—Štajerski klub priredi MAR-
TINOVANJE v Slov. domu na
Holmes Ave.

15.—Odbor za pripravo Katol.
slovenskih dni in Društvo slo-
venskih protikom. borcev v
Clevelandu priredita skupaj v
dvorani pri Sv. Vidu spomin-
sko proslavo ob 5-letnici smrti
škofa dr. Gregorija Rožmana.

15.—Pevski zbor "Jadran" poda
koncert v Slov. del. domu na
Waterloo Rd. Začetek ob 3.30
popoldne.

20.-21.-22.—Letni puranski festi-
val priredi fara sv. Vida v av-
ditoriju.

26.—WXEN - FM, Tony Petkov-
sek Jr., pomočnik John S. Pe-
stotnik, priredi "Thanksgiving
Day Polka Party" v Slov. na-
rodnem domu na St. Clairju.
Začetek ob 7.30 zvečer.

27.-28.-29.—Duhovne vaje za mo-
že v škofijskem domu za du-
hovne vaje na 18485 Lake
Shore Blvd.

DECEMBER

5.—Slovenska pristava priredi
"Večerjo z domačo zabavo" v
Baragovem domu. Začetek ob
sedmih.

6.—Miklavžev večer Slovenske
šole pri Sv. Vidu.

6.—Pevski zbor Slovan priredi
svoj jesenski koncert v SDD
na Recher Ave. Začetek ob
štirih popoldne.

26.—Društvo SPB Cleveland
priredi veselo ŠTEFANOVA-
NJE v veliki dvorani Slov.
doma na Holmes Avenue.

31.—Slov. društveni dom na Re-
cher Ave. priredi za Silvestrov
večer zabavo s plesom.

JANUAR

24.—Dram. društvo Naša zvezda
priredi igro in zabavo v SDD
na Recher Ave.

24.—Klub upokojencev na Hol-
mes Ave. priredi v Slov. domu

na Holmes Avenue večerjo in
ples. Začetek ob štirih pop.

30.—Družabni večer Slovenske
šole pri Sv. Vidu.

FEBRUAR

6.—Slovenska pristava pripravi
svoj VEČER v Slovenskem do-
mu na Holmes Avenue.

7.—Glasbena Matica priredi ve-
čerjo v čast svojemu pevovodji
A. Šublj v SND na S. Clair
Avenue.

27.—LILIJA priredi NAGRAD-
NO MAŠKERADO v Slov. do-
mu na Holmes Avenue.

27.—Klub upokojencev v New-
burgu priredi maškeradno ve-
selico z nagradami in večerjo
v SDD na Prince Ave. Začetek
ob šestih.

28.—Klub upokojencev v Eucli-
du priredi maškeradno veseli-
co v SDD na Recher Ave.

MAREC

21.—Zveza slov. narodnih domov
priredi banket v čast "sloven-
skega moža 1965" v SND na
Maple Heights.

MAJ

2.—Pevski zbor Triglav priredi
svoj letni koncert v Sachsen-
heim dvorani na 7001 Denison
Avenue.

9.—Materinski dan Slovenske
šole pri Sv. Vidu.

29. in 30.—Društvo SPB Cleve-
land in Zveza DSPB priredi
Spominski dan ob 20-letnici žr-
tev komunistične revolucije in
okupacije Slovenije s sv. mašo
pri Lurški kapeli na Chardon
Road.

JUNIJ

12. in 13.—Zveza DSPB "Tabor"
priredi na Slovenski pristavi
SPOMINSKO PROSLAVO in
Tabor v spomin 20. obletnice
vetrinjske tragedije.

27.—Slov. šola pri Sv. Vidu,
počitniška prireditev na Slov.
pristavi.

OKTOBER — 1965

9.—Proslava 45-letnice ustanovi-
tve Slov. društvenega doma na
Recher Avenue.

V soglasju z JUGOEXPORT-om

sprejemamo sedaj

DARILNA NAROČILA

ZA VAŠE SORODNIKE IN PRIJATELJE

V JUGOSLAVIJI

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORPORATION

HITRA, ZANESLJIVA POSTREŽBA • • ZAJAMČENA DOSTAVA

Za popolna pojasnila pišite na:

COSMOS PARCELS EXPRESS

CORPORATION

45 West 45 St., New York, N. Y. 10036

Telefon: CI 5-7711

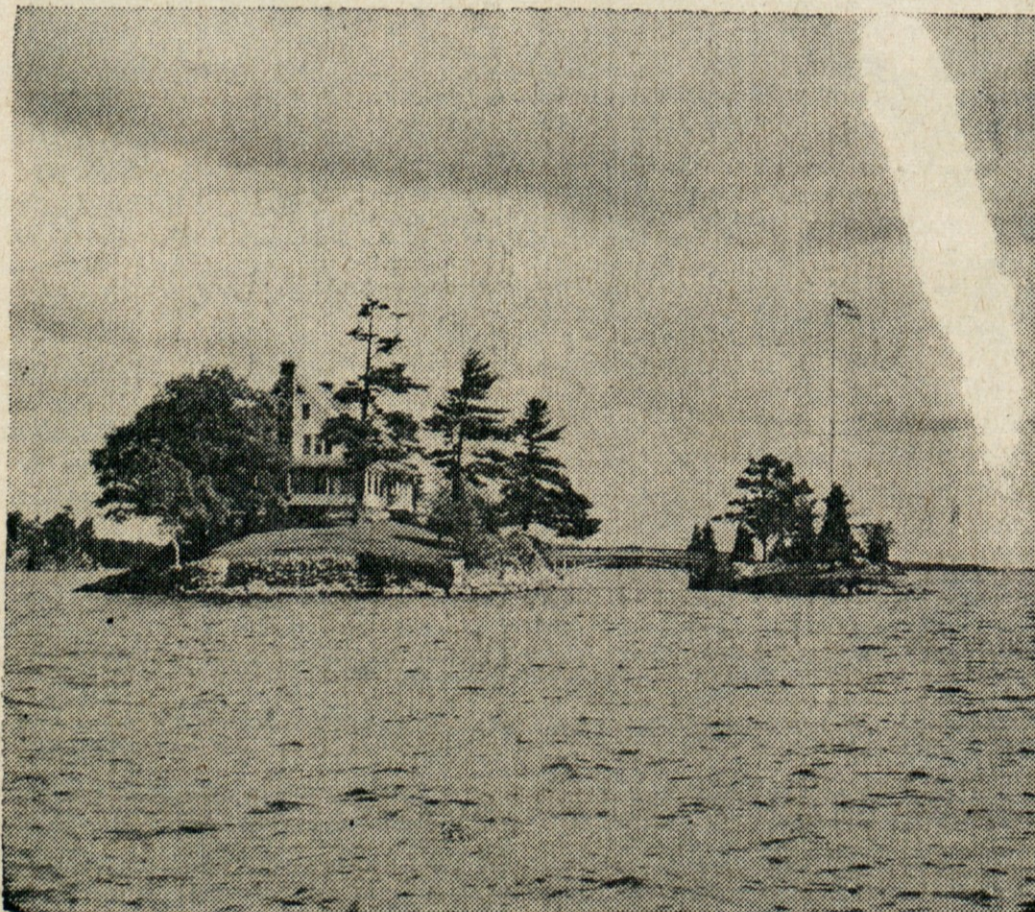
RUDY KRISTAVNIK COMPANY

GRADBENA DELA • MIZARSTVO

5908 Bonna Ave. — Tel. zvečer po 5. uri HE 1-1108, podnevi HE 1-0965
Najmodernejša okna NA ALUMINIJASTIH TRAKOVH namesto
vrvi za odpiranje. Notranji obod popolnoma obložen z aluminijem.
Barvanje popolnoma odpade. Odpiranje in zapiranje je brez-
hibno gladko. • Cena z delom po \$8.00 za okno navadne velikosti.

MODERNI ABRAHAM — Slika kaže G. C. Scotta, pri
snemanju filma "Sv. Pismo" v Rimu, kjer igra očaka Abra-
hama.

MEJA — Otoka na sliki spadata eden h Kanadi (na levi), drugi k Združenim
državam. Most, ki ju veže, je meja med obema deželama. Otoka spadata v skupino Ti-
soč otokov v izlivu reke sv. Lovrenca iz jezera Ontario.

ZA POMOČ OTROKOM — V Goblinu, Minn., so
otroci za Halloween zbirali darove za UNICEF, sklad
Združenih narodov za pomoč otrokom po vsem svetu. Na
sliki vidimo dva otroka pri vaji za to kampanjo.